

ШКОЛА МАЙБУТНЬОГО

ЯК МОДЕЛЬ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

(Інформаційно-реферативний огляд періодики за 2006 – 2010 рр.)

Реферативний огляд містить узагальнену інформацію про стан розробки питання без їхньої критичної оцінки автором огляду. Основне призначення огляду – орієнтування споживачів інформації на ознайомлення зі станом розробки проблеми. При підготовці огляду було використано матеріали за 2006-2010 роки з реферативної бази даних «Україніка наукова» та галузевої бази даних Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського. Деякі реферати за наявності пристатейних перекладів в журналі подано трьома мовами.

Урядник Дорофєєва О.

Аніскіна, Н. Про перспективи школи майбутнього / Н. Аніскіна / Директор школи, ліцею, гімназії. – 2009. – № 6. – С. 152-155.

Розглянуто питання, від яких залежать перспективи Школи майбутнього, яка передбачає новий тип освітньої інфраструктури - дидактичні, методичні, телекомунікаційні, оздоровчі, культурні, спортивні, дослідницькі ресурсні центри, лабораторії, міні-цехи тощо. Вміщено методичний супровід програми навчання педагогічних працівників ЗНЗ № 61 м. Донецька Школи майбутнього, у межах якого розпочала діяльність “Вища школа педагогічної майстерності”, мета та зміст діяльності якої спрямовані на підготовку керівників шкіл області до експериментально-дослідної роботи.

Арістов, В. Школа майбутнього: проблеми, кадри, перспективи / В. Арістов // Дир. шк., ліцею, гімназії. – 2008. – № 3. – С. 17-22.

Розглянуто шляхи перебудови сучасних шкіл у школи майбутнього, а також проблеми, які за цього виникають та завдання, що постають перед вчителями у контексті розвитку здібностей учнів. Запропоновано напрями змін у вирішенні кадрових питань, а саме: залучення до роботи у школі психологів, культурологів, персонологів, інтелектологів і креатологів. Значну увагу приділено процесу розвитку інтелектуальних здібностей і його впровадженню в шкільну програму. Розроблено сертифікат здібностей, що можна використовувати для самовиховання особистості.

Бесарабов, О. Побудова освітньої системи майбутнього / О. Бесарабов // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2009. – № 6. – С. 33-37. – Бібліогр.: 7 назв.

Досліджено вивчення громадської думки щодо перспектив розвитку гімназії № 150, м. Донецька. Виявлено як пріоритетне завдання формування особистості, готової до цілісного вирішення життєвих завдань. Висвітлено модель освітньої системи гімназії “Школа як світ”, яка покликана сприяти становленню особистості як творця і формуванню комплексу продуктивних умінь. Головною метою моделі є виявлення і розвиток індивідуальної особистості кожного учня, формування духовно багатой, вільної, фізично здорової, творчо думуючої

особистості, що володіє міцними і глибокими знаннями з базових дисциплін. Подано схему реалізації моделі “Школа як світ”.

Білицька, К. Гімназія – паросток школи майбутнього / К. Білицька // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2009 – № 6. – С. 133-138.

Розглянуто конструювання школи майбутнього як поступове здійснення ряду проектів - локальних, групових, гімназійних, міських, загальних, які реалізують ту чи іншу інновацію. Подано проект “Гімназія - первоцвіт демократії”, етапи реалізації проекту, модель-схему гімназії, управлінську модель гімназії.

Відкритий лист до Президента України Віктора Андрійовича Ющенка / Директор школи, ліцею, гімназії. – 2009. – № 1 – С. 60-62.

Оприлюднене звернення до Президента України В.А. Ющенка учасників Першого міжнародного форуму освітянських керівників “Лідери української школи: роль директора сучасного навчального закладу в становленні школи”, текст якого підготувала Ольга Виговська, головний і науковий редактор Всеукраїнського науково-практичного журналу “Директор школи, ліцею, гімназії”, ініціатор Форуму освітянських керівників. Розкрито значення освітньої галузі у розвитку держави, її майбутнього. Окреслено труднощі, які переживає освіта сьогодні. Акцентовано увагу на наданні освіті пріоритетності в державі і не на словах, а вже на ділі, захисті освіти від зневажливого, нещирого ставлення до неї народних обранців, які добре розуміються на її проблемах, але замість їх вирішення вдаються до обіцянок як обов'язкового атрибуту власного “піару”. Зазначено, що сьогоднішні втрати в освіті - це завтрашні проблеми суспільства, країни. Висловлено сподівання, що Президент здійснить рішучі дії щодо визначення освіти в державній політиці України пріоритетом №1, наслідком чого стане високий статус учителя.

Вірковський, В. На шляху до майбутнього / В. Вірковський // Педагогічний пошук. – 2008. – № 3. – С. 39-41.

Запропоновано два можливих варіанти реформування спеціалізованого інтернатного закладу: реструктуризація школи-інтернату і створення на цій основі юридичних осіб та збереження цілісності установи із зміною типу навчального закладу. Представлено структуру майбутнього навчального закладу. Висвітлено результати регіонального експерименту на тему: “Соціалізація особистості дитини в умовах реформованої спеціалізованої школи-інтернату”.

Волобуєва, Т. Формування інноваційної готовності педагогів в обласній мережі шкіл майбутнього / Т. Волобуєва // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2009. – № 6. – С. 62-67. – Бібліогр.: 3 назви.

Обґрунтовано ідею Школи майбутнього як закладу освіти, який системно експериментує соціально значущі освітні нововведення в навчально-виховний процес та забезпечує їх впровадження. Розглянуто високий рівень взаємодії, співробітництва, співпраці школи і Донецького обласного інституту

післядипломної педагогічної освіти, який є важливим механізмом творчого розвитку педагогічного колективу і засобом розвитку вчителів. Наведено наукове дослідження удосконалення освітньої системи та основні компоненти, які характеризують діяльність Школи майбутнього. Подано схему моделі системи формування інноваційної готовності педагогічних кадрів, схему системи цільових спекурсів та схему моделі молодого творчого вчителя.

Данилова, Г. Акмеологічна школа: нова якість освіти / Г. Данилова // Освіта і управління. – 2009. – № 2. – С. 96-108. – Бібліогр.: 22 назв.

Представлено модель школи майбутнього, утвореної на засадах нової інтегральної філософсько-психолого-педагогічної галузі наукових знань - акмеології освіти (АО), яка досліджує умови досягнення високої якості освітніх систем. Аргументовано необхідність нових освітніх парадигм в Україні в умовах глобалізації світового суспільства. Викладено актуальність появи шкільної акмеології (ША), її завдання, умови та етапи створення. Надано дефініції понять акмеології, акмеології освіти, шкільної акмеології та акмеологічних технологій. Наведено схему акмеологічної моделі цілісного розвитку людини в процесі навчання, мета якого - цілісний і стійкий розвиток людини, відродження національної самосвідомості на засадах оволодіння багатством культурно-історичної спадщини України та всього людства. Розкрито поняття «зрілість» як інтегральної якості розвитку людини на кожному віковому етапі та чотири ступені результативності цілісного розвитку школяра. Наголошено, що АШ - новий тип чи статус школи, це її новий рівень розвитку, який повинен допомагати вивести країну з кризи через виховання та навчання.

Задорожна, Л. К. Навчання мистецтву ведення діалогу / Л.К. Задорожна, Т.В. Юрченко, Л.Я. Русінова // Наша шк. – 2008. – № 4. – С. 107-108.

Розглянуто реалізацію українсько-нідерландського проекту "Громадські платформи освітніх реформ в Україні", метою якого є продовження в Україні відкритого демократичного обговорення освітянських проблем. Висвітлено участь у проекті батьків, учнів і громадськості Одеської області. Зосереджено увагу на двох етапах проекту, проведених у формі тренінгів з тем "Підготовка конвенцій та діалог з органами влади і громадськістю" та "Школа майбутнього", з застосуванням методики "Відкритий простір", яка забезпечила учасникам можливість усвідомити потужний потенціал вільного діалогу.

Захарова, В. Виховання особистості майбутнього вихователя в системі вузівської підготовки / В. Захарова // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. – 2007. – № 8. – С. 79-81. – Бібліогр.: 9 назв.

Висвітлено професійну підготовку майбутнього педагога, що розглядає підходи до виховання особистості як професійно необхідної якості спеціаліста освітньої галузі. Особливу роль у розв'язанні важливих для суспільства проблем покладено на всі ланки освіти, які покликані максимально задіяти інтелектуальний, духовно-творчий потенціал національних і загальнолюдських

цінностей. Зазначено, що вища педагогічна школа є провідним соціальним інститутом, який вирішує проблеми професійної підготовки кадрів для дошкільних закладів, і повинна стати тим осередком, в якому відбувається становлення особистості вихователя як громадянина своєї країни, носія найвищих досягнень культури з відповідними світоглядними, моральними, естетичними та життєвими спрямуваннями, відданим своїй професії. Виховний процес має сприяти формуванню в студентів почуття гордості за свій ВНЗ, його історію, спонукати до поважливого і дбайливого ставлення до нього. Передбачено, що успішність у вихованні особистості педагога і формування основ професіоналізму можливо лише за умови системного підходу до навчального і виховного процесів, результатом яких є виховна система, що являє собою цілісне соціальне утворення з власною логікою функціонування і розвитку. Акцентовано увагу на тому, що саме системний підхід дозволяє створити соціальні умови, сприятливі для засвоєння процесів навчання і виховання знань, норм, вимог принципів та ідеалів, властивих суспільній свідомості, формуванню соціальних відносин між людьми на основі соціальних потреб та інтересів. Виділено декілька типів виховних систем у сучасній теорії і практиці виховання, що відтворюють характер відносин, зумовлених соціальними цінностями і цілями виховання певного освітнього закладу, його культуру, який повинен сприяти володінню майбутніми педагогами базовими основами загальної і професійної культури. Управління виховною системою забезпечує інтеграцію її структурних компонентів в цілісне соціальне утворення, створення умов для його функціонування і розвитку. Підсумовано, що об'єктивний кінцевий результат на кожному циклі існування системи виховання - це особистість, яка визнає цінності цієї системи, здатна жити й працювати в ній, сприяти її розвитку.

Ісаєва, Г. Учитель школи майбутнього. Яким йому бути? / Г. Ісаєва / Директор школи, ліцею, гімназії. – 2010. – № 1. – С. 10-16. – Бібліогр.: 7 назв.

Висвітлено процес відродження національної освіти, який відбувається досить повільно, долаючи перешкоди. Відмічено, що не менш важливою проблемою є проблема формування, становлення творчого вчителя, який спроможний вибудувати індивідуальну модель роботи з кожним учнем, розвинути його загальні здібності. Зауважено, що від особистості вчителя залежить обличчя майбутньої школи. Відзначено, що від особистісних якостей учителя та рівня його підготовки залежить не лише якість шкільної освіти, а й рівень духовної культури суспільства, утвердження демократичних цінностей і процесів, що відбуваються в країні. Зроблено спробу скласти професійний портрет Учителя школи майбутнього, його інноваційний характер; сміливість у відстоюванні своїх творчих ідей; вдале поєднання власних творчих пошуків із відомими педагогічними технологіями; уміння налаштувати учнівський колектив на неперервну цікаву роботу, що обов'язково дає результат; постійний пошук кращих рис учня, спрямування їх на зростання особистості і учнівського колективу. Охарактеризовано педагога як вченого-дослідника, управлінця.

Освещен процесс возрождения национального образования, который происходит достаточно медленно, преодолевая препятствия. Отмечено, что не

менее важной проблемой является проблема формирования, становления творческого учителя, способного выстроить индивидуальную модель работы с каждым учеником, развить его общие способности. Замечено, что от личности учителя зависит лицо будущей школы. Отмечено, что от личностных качеств учителя и уровня его подготовки зависит не только качество школьного образования, но и уровень духовной культуры общества, утверждение демократических ценностей и процессов, происходящих в стране. Сделана попытка составить профессиональный портрет Учителя школы будущего, его инновационный характер; смелость в отстаивании своих творческих идей; удачное сочетание собственных творческих поисков с известными педагогическими технологиями; умение настроить ученический коллектив на непрерывную интересную работу, которая обязательно дает результат; постоянный поиск лучших черт ученика, направленных на рост личности и ученического коллектива. Охарактеризовано педагога как ученого-исследователя, управленца.

Analyzed the process of revival of national education, which is sufficiently slow, overcoming obstacles. It was noted that no less important issue is the formation, the formation of creative teachers, able to build a personalized model of work with each student to develop his overall ability. It is noticed that from the teacher's personality depends on the person's future school. It is noted that the personality of teachers and their training is not only the quality of school education, but also the level of spiritual culture of society, promoting democratic values and processes in the country. An attempt to create a professional portrait of the future teachers at the school, its innovative character, courage in pursuing their creative ideas, good combination of their own creative searches to known pedagogical techniques, the ability to adjust the pupil's team on a continuous and interesting work, always gives a result, the constant search for the best features of the student, the direction them in personal growth and irregular group. We characterize the teacher as a researcher, a manager.

Ісакієва, Л. Концептуальні ідеї розвитку навчального закладу як школи реалізації культурологічного підходу до навчання та виховання учнів / Л. Ісакієва, Л. Кузнецова // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2009. – № 6. – С. 50-57.

Висвітлено Концепцію школи, що реалізує культурологічний підхід до навчання і виховання учнів та ґрунтується на Концепції художньо-естетичного виховання учнів ЗНЗ, розробленої творчим колективом лабораторії естетичного виховання Інституту проблем виховання АПН України. Вміщено шість схем: реалізації компетентнісного підходу до визначення моделі сучасного випускника Школи майбутнього; складових формування світосприйняття дитини; загальних елементів структури формування компетентнісного випускника; поля соціально-культурної практики учнів; внутрішніх ресурсів забезпечення соціально-культурної практики учнів та роль державно-громадських організацій у функціонуванні поля соціально-культурної практики учнів. Подано модель школи реалізації культурологічного підходу до навчання і виховання учнів та модель педагога як учасника освітньої взаємодії.

Келембет, Л. І. Модель навчально-виховного середовища / Л. І. Келембет // Наша школа. – 2009. – № 2. – С. 25-28. – Бібліогр.: 15 назв.

Розглянуто умови створення навчально-виховного середовища для розвитку дитини, її нахилів, здібностей й обдарувань в освітньому закладі. Означені три основні компоненти навчально-виховного середовища: просторово-предметний, соціальний, психодидактичний. Подано розроблену В. А. Ясвіним типологію освітніх середовищ, основними параметрами яких є “свобода-залежність” і “активність-пасивність”. Діагностування рівня сформованості навчально-виховного середовища стверджує, що в експериментальних закладах простежується тенденція до формування регіонального освітнього середовища, розвивального за суттю. Висвітлено науково-методичний супровід експериментальної роботи, проведено моніторинг готовності керівників шкіл та вчителів до інноваційної діяльності, враховуючи тип навчального закладу, напрям модернізації. Зазначено, що моделювання школи майбутнього знаходить своє відображення в стратегічному плануванні.

Коробченко, Л. Організація керівником ЗНЗ зовнішніх зв'язків школи майбутнього / Л. Коробченко // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2009. – № 6. – С. 38-42.

Розглянуто сучасні тенденції в управлінні інноваційними процесами, які сприяють переведенню ЗНЗ в якісно новий стан, більш відкритий для зовнішніх зв'язків на прикладі Донецької гімназії № 92 як Школи майбутнього. Висвітлено досвід соціального партнерства гімназії з органами державного управління освітою, обласним Інститутом післядипломної педагогічної освіти, міжнародними партнерами, суспільними організаціями, позашкільними закладами, бізнес структурами взаємини з вищими навчальними закладами тощо.

Коровка, О. Виховна система школи майбутнього як модель позитивної соціалізації учня / О. Коровка, С. Бочаров, Л. Дубинка Л. / Директор школи, ліцею, гімназії. – 2009. – № 6. – С. 116-122. – Бібліогр.: 7 назв.

Розглянуто проблему виховної системи, яка спирається на два основних поняття - виховання й соціальне виховання. Охарактеризовано провідні функції школи як виховної системи. Висвітлено модель виховної системи школи-лабораторії Красноармійського навчально-виховного комплексу, яка функціонує вже два роки. Зазначено, що педагоги відзначають розвиток цікавості учнів до шкільного життя, збільшення активності в шкільних та класних заходах, ініціювання деяких з них, зростання культури спілкування учнів як з дорослими, так і з однолітками, поліпшення загальної психологічної атмосфери в навчальному закладі.

Костюченко, М. Школа для майбутнього. Система розвивального навчання Д. Б. Ельконіна – В. В. Давидова / М. Костюченко // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2009. – № 5. – С. 59–63.

Розкрито сутність системи розвивального навчання Д. Б. Ельконіна - В.В.Давидова, зокрема її завдання, мету навчання, головні мотиви навчання, роль

вчителя у цьому процесі, метод роботи на уроці. Зазначено, що система розвивального навчання Д. Б. Ельконіна - В. В. Давидова - це інноваційна педагогічна технологія випереджувального психологічного та інтелектуального розвитку особистості дитини, що передбачає зовсім іншу, відмінну від прийнятої, педагогічну діяльність, основа якої - проектування умов (ситуацій) для самостійних дій учня, для його розвитку. Висвітлено діяльність загальноосвітньої школи I-III ступенів №8 м. Житомира як експериментального майданчика з упровадження системи розвивального навчання в початковій школі та частково в середній і старшій школі. Ознайомлено з результатами 16-річної дії експериментальної програми у різних групах дітей, які дозволили встановити деякі закономірності у формуванні певних психічних та особистісних структур. Наголошено, що система дає можливість формувати, розвивати інтерес, логічне, абстрактне, образне, критичне мислення, зорову, слухову пам'ять, увагу. Висловлено надію, що за умови цілеспрямованої роботи адміністрації школи з педагогічним колективом, уведення системи розвивального навчання в середню та старші ланки, можна буде розробити цілісну модель школи розвитку - школи для майбутнього.

Лавриченко, Н. Прогностичні моделі школи: антиципація майбутнього чи "зони найближчого розвитку"? / Н. Лавриченко // Шлях освіти. – 2008. – № 4. – С. 13-19. – Бібліогр.: 3 назви.

Розкрито розуміння поняття "модель" у сучасній педагогічній науці та базові поняття прогностичної моделі школи - "план (проект)", "концепція", "парадигма". Аргументовано необхідність прогностичних моделей в галузі освіти. Досліджено провідні тенденції сучасного суспільного розвитку у їх взаємозв'язку з тими трансформаціями, які зазнає шкільна освіта: перехід від індустріального суспільства до постіндустріального; глобалізація; поступальна індивідуалізація культури; прискорення науково-технічного поступу. Визначено вимоги, які висуває вчителю спільнота, що постійно навчається. Проаналізовано ймовірні сценарії розвитку школи як суспільної інституції на перспективу, оприлюднені в документі Організації економічного співробітництва та розвитку в 2001 р. під назвою "Яке майбутнє очікує наші школи": екстраполяція статус-кво; ринкова модель школи; соціально зорієнтована модель; школа як спільнота, що постійно навчається; деінституціалізована школа.

Палка, О. Європейський Мовний Портфель і його роль у професійному становленні майбутнього фахівця / Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2009. – № 2. – С. 76-82. – Бібліогр.: 8 назв.

Проаналізовано компоненти Європейського Мовного Портфелю та його значення для професійного становлення спеціаліста у процесі професійної підготовки у ПТНЗ, оскільки саме ланка ПТНЗ в освітньому ланцюзі "школа - професійний навчальний заклад - вища школа" практично не досліджена. Охарактеризовано Європейський Мовний Портфель як пакет документів, за допомогою яких ті, хто навчається, збирають і систематизують свої досягнення, відображають свій досвід у вивченні іноземних мов, представляють

зразки виконаних робіт, а також отримані свідоцтва і сертифікати. Подано графічний вигляд Портфеля з детальним роз'ясненням всіх його розділів.

Проанализированы компоненты Европейского Языкового Портфеля и его значение для профессионального становления специалиста в процессе профессиональной подготовки в ПТУ, поскольку именно звено ПТУ в образовательном цепи "школа - профессиональное учебное заведение - высшая школа" практически не исследована. Охарактеризован Европейский Языковой Портфель как пакет документов, с помощью которых те, кто учится, собирают и систематизируют свои достижения, отражают свой опыт в изучении иностранных языков, представляют образцы выполненных работ, а также полученные свидетельства и сертификаты. Дан графический вид Портфеля с подробным разъяснением всех его разделов.

Analyzed the components of the European Broadcasting Portfolio and its value for professional development specialist in training in vocational schools, vocational schools since it is the link in the education chain "School - vocational school - High School" is practically not been investigated. We characterize the European Language Portfolio as a set of documents by which those who are learning to collect and organize their achievements, express their experience in learning foreign languages, are examples of work performed, and received certificates and certificates. Filed graphical view of the Portfolio with a detailed explanation of all its sections.

Пасечнікова, Л. Школа майбутнього: ознаки й орієнтири / Л. Пасечнікова // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2009. – № 6. – С. 106-108.

Розглянуто зміни, що відбувалися і відбуваються в освіті. Охарактеризовано ряд негативних ознак нинішньої масової школи: незадовільні показники здоров'я й емоційного благополуччя; нівелювання індивідуальності дитини; слабка практична й діяльнісна спрямованість освітнього процесу тощо. Вміщено орієнтири управління школою майбутнього. Зазначено, що робота над створенням такої школи - безперервний процес, на шляху якого виникають різні обставини, але за ними майбутнє.

Плиска, Ю. Класифікація компетенцій у контексті культури вчителя / Нова педагогічна думка. – 2009. – № 1. – С. 7-11. – Бібліогр.: 15 назв.

Представлено класифікацію вчительських компетенцій, які аналізуються в науковій літературі та скеровуються до майбутнього, прагнучи передбачити вчительські компетенції у XXI ст. Зазначено, що автори (розглянуто праці польських та вітчизняних науковців та вчителів) пропонують класифікацію компетенцій за групами (від двох і більше), автори все частіше звертають увагу на культурні компетенції (морально-практичні), які визначено як сукупність здібностей, що визначають культурну поведінку людини, також актуальними визнано компетенції в галузі інформаційних технологій. Акцентовано увагу на тому, що учитель, реалізує програму багато- і міжкультурної освіти, тобто на компетенціях, які допоможуть у міжкультурній комунікації, в поведінці, пов'язаній зі збереженням тотожності й толерантності. Підсумовано, що компетентний вчитель - це фахівець у галузі освіти і творча особистість, яка

володіє знаннями й удосконалює власні педагогічні уміння, репрезентує глибоке почуття відповідальності і динамічну життєву позицію.

Потапова, Н. І. Педагогічні умови оптимізації підготовки майбутнього вчителя до виховної діяльності в початковій школі / Н. І. Потапова // Педагогіка і психологія: вісник АПН України. – 2009. – № 4. – С. 36-43. – Бібліогр.: 9 назв.

Визначено й конкретизовано педагогічні умови підвищення ефективності підготовки майбутнього вчителя до виховної діяльності в початковій школі — діяльності, побудованій на засадах особистісно орієнтованого та діяльнісного підходів.

Определены и конкретизированы педагогические условия повышения эффективности подготовки будущего учителя к воспитательной деятельности в начальной школе — деятельности, построенной на началах личностно ориентированного и деятельностного подходов.

Are determined and specified pedagogical conditions improve training of future teachers to the educational activities in elementary school - activities, built on the basis of personal and activity-oriented approaches.

Седова, С. Адаптивне управління школою майбутнього / С. Седова // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2009. – № 6. – С. 156-160.

Висвітлено особливості управління адаптивною школою, які полягають в узгодженні між освітньою й управлінською моделями. Розглянуто структуру адаптивної управлінської моделі Школи майбутнього на базі Донецької ЗОШ № 61, представлену у вигляді схеми. Визначено функції адаптивної школи.

Стоцька, О. В. Якою буде школа через 20 років? / О. В. Стоцька., Л. М. Іщенко // Постметодика. – 2008. – № 2. – С. 64. – Бібліогр.: 64 назв.

Вміщено матеріали тренінгу «Школа майбутнього: мрія, образ, проект», який відбувся у Полтавському інституті післядипломної педагогічної освіти в рамках українсько-голландського проекту «Громадські платформи освітніх реформ в Україні». Висловлено думку, що мета школи майбутнього — забезпечення зростання особистого потенціалу дитини. Помещены материалы тренінга «Школа будущего: мечта, образ проект», который состоялся в Полтавском институте последипломного педагогического образования в рамках украинско-голландского проекта «Общественные платформы образовательных реформ в Украине». Высказана мысль, что цель школы будущего — обеспечение возрастания личного потенциала ребенка.

Удовенко, А. Навчально-виховне об'єднання освітнього округу – школа майбутнього: концептуальні аспекти / А. Удовенко // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2009. – № 6. – С. 161-167.

Розглянуто концептуальні аспекти Донецького навчально-виховного об'єднання освітнього округу (НВООО) № 61, побудовані на основі багатокомпонентного, варіативного змісту освіти, вікових індивідуальних особистісних норм розвитку учнів, застосування особистісно орієнтованих

педагогічних систем, вибору перспективних освітніх технологій, комп'ютерної підтримки навчання, діагностуючих і стимулюючих форм контролю і оцінювання досягнень учнів у різних видах навчальної діяльності, турботи про фізичне і психічне здоров'я дітей. Вміщено структуру та функції НВООО, стратегічні напрями його розвитку, покроковий перехід між окремими ланками освітньої діяльності.

Чернишова, Р. Гуманізація змістового компонента процесу навчання / Р. Чернишова, В. Андрюханова // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2009. – № 6. – С. 110-115. – Бібліогр.: 8 назв.

Розглянуто методологічну основу визначення нового змісту освіти: загальнолюдські і національні цінності на принципах гуманізації (олюднення) та гуманітаризації (переорієнтації на учня). Висвітлено діяльнісний аспект змісту освіти, який набуває все більшого значення. Вміщено джерела діяльнісного змісту освіти та проблеми формування змісту шкільної освіти в рамках проекту "Школа майбутнього". Запропоновано ряд завдань, розв'язання яких має суттєво вплинути на підвищення якості навчання і виховання учнів. Охарактеризовано дидактичні компоненти.

Щербань І. Ю. "Школа майбутнього" О.А. Захаренка / І.Ю. Щербань // Вісн. Житомир. держ. ун-ту ім. І. Франка. – 2007. – N 36. – С. 135-138. – Библиогр.: 6 назв.

Розглянуто педагогічну діяльність державного і громадського діяча, заслуженого учителя України О.Захаренка в Сахнівській загальноосвітній школі Черкаської області. Описано особливу освітню науково орієнтовану практику, систему виховних ситуацій; виокремлено принципи та завдання діяльності вчителя.